

# Μεταδοτικές ασθένειες

1/2

## 1. Μόλυνση και λοίμωξη

**Μόλυνση:** η είσοδος ενός μικροοργανισμού στο σώμα μας.

**Λοίμωξη:** η εγκατάσταση και ο πολλαπλασιασμός παθογόνων μικροοργανισμών στο σώμα μας.

## 2. Οι 4 λέξεις που πρέπει να ξεχωρίζω

**Μικρόβια:** παθογόνοι μικροοργανισμοί που μπορούν να προκαλέσουν ασθένειες.

**Αντισώματα:** ουσίες που παράγει ο οργανισμός μας για την άμυνα απέναντι στα μικρόβια.

**Εμβόλια:** χρησιμοποιούνται για την πρόληψη ασθενειών και ενεργοποιούν την άμυνα του οργανισμού.

**Αντιβιοτικά:** χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση ορισμένων λοιμώξεων. Κάθε αντιβιοτικό είναι κατάλληλο μόνο για ορισμένα είδη μικροβίων.

## 3. Πώς μπαίνουν τα μικρόβια στο σώμα μας;

Κυρίως από το στόμα, τη μύτη και από ανοιχτά τραύματα.

Μπορούν να μεταδοθούν με μολυσμένα άτομα, ζώα ή αντικείμενα, με τροφές ή νερό και μέσω του αέρα.

## 4. Θυμάμαι τις σωστές συνήθειες

Πλένω τα χέρια μου πριν από το φαγητό.

Δεν χρησιμοποιώ προσωπικά αντικείμενα άλλων, όπως οδοντόβουρτσα.

Καλύπτω το στόμα μου όταν βήχω ή φτερνίζομαι.

Δεν παίρνω φάρμακα άλλου ανθρώπου και δεν παίρνω αντιβιοτικά χωρίς συμβουλή γιατρού.

Το εμβόλιο γίνεται για πρόληψη, όχι επειδή ήδη αρρώστησα.

**ΕΜΒΟΛΙΟ = ΠΡΟΛΗΨΗ • ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΟ = ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ**

# Μεταδοτικές ασθένειες

2/2

## A. Βάλε Σ για Σωστό ή Λ για Λάθος.

- ☐ Όλοι οι μικροοργανισμοί είναι παθογόνοι.
- ☐ Τα μικρόβια μπορούν να μπουν στο σώμα μας από την αναπνευστική οδό.
- ☐ Τα εμβόλια χρησιμοποιούνται για την πρόληψη ασθενειών.
- ☐ Κάνουμε εμβόλιο μόνο αφού αρρωστήσουμε.
- ☐ Κάθε αντιβιοτικό είναι κατάλληλο για όλα τα είδη μικροβίων.

## B. Ένωσε αυτά που ταιριάζουν.

|             |                                                     |
|-------------|-----------------------------------------------------|
| μικρόβια    | ◇ χρησιμοποιούνται για την πρόληψη ασθενειών        |
| αντισώματα  | ◇ παθογόνοι μικροοργανισμοί                         |
| εμβόλια     | ◇ χρησιμοποιούνται μετά την εκδήλωση ασθένειας      |
| αντιβιοτικά | ◇ ουσίες που παράγει ο οργανισμός για την άμυνά του |

## Γ. Βρες το λάθος και γράψε τι πρέπει να γίνει.

1. Μόλις μπήκα στο σπίτι και πεινάω. Θα φάω τώρα και θα πλύνω τα χέρια μου αργότερα.

2. Ξέχασα την οδοντόβουρτσά μου. Θα χρησιμοποιήσω της αδελφής μου.

3. Κόλλησα ίωση. Θα πάρω τα φάρμακα της ξαδέλφης μου.

4. Δε χρειάζεται να προσέχω όταν βήχω ή φτερνίζομαι, αφού είμαι υγιής.

Δ. Συμπλήρωσε: Τα μικρόβια μπαίνουν στο σώμα μας κυρίως από \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ και \_\_\_\_\_.

# Αναπαραγωγικό σύστημα

1/2

## 1. Τα όργανα αναπαραγωγής

| ΑΝΔΡΑΣ                                                                                                                                                                                                                  | ΓΥΝΑΙΚΑ                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• όρχεις – παράγουν τα σπερματοζωάρια</li> <li>• εκφορητική οδός – οδηγεί τα σπερματοζωάρια προς την ουρήθρα</li> <li>• πέος – μεταφέρει τα σπερματοζωάρια στον κόλπο</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ωοθήκες – φυλάσσονται και ωριμάζουν τα ωάρια</li> <li>• σάλπιγγες – συνδέουν τις ωοθήκες με τη μήτρα</li> <li>• μήτρα – εκεί «φωλιάζει» το ζυγωτό και αναπτύσσεται το έμβρυο</li> <li>• κόλπος – μέσω αυτού τα σπερματοζωάρια φτάνουν προς τη μήτρα</li> </ul> |

## 2. Οι βασικές λέξεις

**Ωάριο:** αναπαραγωγικό κύτταρο της γυναίκας.

**Σπερματοζωάριο:** αναπαραγωγικό κύτταρο του άνδρα.

**Γονιμοποίηση:** ένωση του ωαρίου με το σπερματοζωάριο.

**Ζυγωτό:** το γονιμοποιημένο ωάριο.

## 3. Η διαδρομή – διάβασέ την σαν ιστορία

Σπερματοζωάρια → κόλπος → μήτρα → σάλπιγγες → ένα ενώνεται με το ωάριο → δημιουργείται το ζυγωτό → το ζυγωτό διαιρείται → καταλήγει στη μήτρα → αρχίζει να σχηματίζεται το έμβρυο.

## 4. Κύηση – τα 4 που δεν ξεχνώ

- Η κύηση διαρκεί περίπου 9 μήνες.
- Το έμβρυο παίρνει οξυγόνο και θρεπτικά συστατικά από τη μητέρα μέσω του ομφάλιου λώρου.
- Η έγκυος πρέπει να διατρέφεται σωστά και να ασκείται.
- Πρέπει να αποφεύγει το κάπνισμα και τα οινόπνευμα.

# Αναπαραγωγικό σύστημα

2/2

## A. Συμπλήρωσε τα όργανα.

| Ανδρικά όργανα | Γυναικεία όργανα |
|----------------|------------------|
| _____          | _____            |
| _____          | _____            |
| _____          | _____            |

## B. Συμπλήρωσε με τις λέξεις: συσσωμάτωμα • ζυγωτού • κόλπο • μήτρα • σάλπιγγες

Από τα εκατομμύρια σπερματοζωάρια που εισέρχονται στον \_\_\_\_\_ και κινούνται προς τις \_\_\_\_\_, ένα μόνο θα διεισδύσει στο ωάριο. Τα τοιχώματα του γονιμοποιημένου ωαρίου, του \_\_\_\_\_, σκληραίνουν. Στη συνέχεια διαιρείται και το \_\_\_\_\_ κυττάρων καταλήγει στη \_\_\_\_\_.

## Γ. Αντιστοίχισε.

|                |                                      |
|----------------|--------------------------------------|
| ωάριο          | ◊ εκεί φυλάσσονται τα ωάρια          |
| σπερματοζωάριο | ◊ αναπαραγωγικό κύτταρο του άνδρα    |
| γονιμοποίηση   | ◊ ένωση ωαρίου και σπερματοζωαρίου   |
| ωοθήκες        | ◊ εκεί «φωλιάζει» το ζυγωτό          |
| όρχεις         | ◊ αναπαραγωγικό κύτταρο της γυναίκας |
| μήτρα          | ◊ παράγουν τα σπερματοζωάρια         |

## Δ. Βάλε Σ ή Λ.

- ☐ Κάθε 28 ημέρες ωριμάζει ένα ωάριο στις ωοθήκες.
- ☐ Για να γονιμοποιηθεί το ωάριο πρέπει να ενωθεί με ένα σπερματοζωάριο.
- ☐ Η κύηση διαρκεί περίπου 8 μήνες.
- ☐ Το έμβρυο παίρνει οξυγόνο και θρεπτικά συστατικά μέσω του ομφάλιου λώρου.

## Ε. Γράψε 2 πράγματα που πρέπει να κάνει και 2 που πρέπει να αποφεύγει μια γυναίκα στην κύηση.

.....

.....